

Закарпатський угорський інститут ім. Ференца Ракоці II

Ступінь вищої освіти	Магістр	Форма навчання	Денна/заочна	Навчальний рік/семестр	2019/2020 н.р. семестр I/I
-----------------------------	----------------	-----------------------	---------------------	-------------------------------	-----------------------------------

Силабус

Назва навчальної дисципліни	Основи психологічного консультування
Кафедра	Кафедра педагогіки та психології
Освітня програма	ОПП 01 Освіта/Педагогіка, 013 Початкова освіта, другий (магістерський) рівень вищої освіти, денна форма
Тип дисципліни, кількість кредитів та годин (лекції/семінарські, лабораторні заняття/самостійна робота)	Тип дисципліни: <u>обов'язкова</u> Кількість кредитів: 4 Лекції: 20 Семінарські/практичні заняття: 10 Лабораторні заняття: Самостійна робота: 90 Вид контролю: залік
Викладач(і) відповідальний(і) за викладання навчальної дисципліни (імена, прізвища, наукові ступені і звання, адреса електронної пошти викладача/ів)	Орбан-Лембрик Лідія Ернестівна, доктор психологічних наук, професор кафедри педагогіки та психології e-mail: lidia_o@ukr.net
Пререквізити навчальної дисципліни	<i>Міждисциплінарні зв'язки:</i> Загальна психологія, Вікова психологія, Педагогічна психологія, Основи психодіагностики та психокорекції, Психолого-педагогічна терапія.
Анотація дисципліни, мета та очікувані програмні результати навчальної дисципліни, основна тематика дисципліни	<i>Анотація</i> Предметом вивчення навчальної дисципліни є: вивчення навчальної дисципліни є система знань щодо теоретико-методологічних положень та організаційно-технологічних засад психологічного консультування в сферах освіти. <i>Мета</i> викладання навчальної дисципліни «Основи психологічного консультування» полягає у створенні умов для засвоєння студентами цілісної системи знань на основі наукового підходу до практики психологічного консультування; в ознайомленні з основними параметрами процесу консультування: умовами, структурою, динамікою, чинниками, що впливають на характер протікання консультативного процесу, ефектами і результатами; у придбання базових умінь і навичок, необхідних консультантові в практичній діяльності; у формуванні та розвитку професійно- та особистісно важливих якостей майбутніх фахівців.

Головні завдання вивчення дисципліни:

- Знайомство з основними теоретичними уявленнями про психологічне консультування і оволодіння понятійним і термінологічним апаратом дисципліни;
- Формування уявлень про клієнта консультації, адекватних науковим психологічним знанням;
- Знайомство з професійними вимогами, що висуваються консультанту;
- Вивчення основних методів, прийомів і технік психологічного консультування;
- Вивчення форм і видів цілеспрямованого психологічного впливу в психологічному консультуванні;
- Ознайомлення з методом і навичками ведення консультативної бесіди;
- Розвиток і поглиблення навичок рефлексивного аналізу (в т.ч. консультативної бесіди).

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен знати:

- Методологічні і теоретичні засади психологічної практики.
- Основні принципи консультування.
- Перспективні цілі і завдання консультування.
- Динаміку і структуру консультативного процесу: етапи і стадії.
- Основні ефекти і феномени консультування.
- Типові помилки консультанта.
- Особливості консультування: дітей і підлітків.
- Особливості консультування: групового і сімейного.
- Основні ідеї, поняття і методи, застосовані в психоаналітичному, поведінковому і гуманістичному консультуванні.
- Основи професійної етики.

вміти:

- Проводити і аналізувати консультативну бесіду.
- Володіти навичками (вербальними і невербальними) підтримки контакту. Використовувати в бесіді базові навички - активного слухання.
- Володіти технікою отримання і аналізу інформації в консультуванні.
- Висувати гіпотези про характер проблем клієнта.
- Аналізувати приклади прояву терапевтичних ефектів в консультуванні.
- Аналізувати тексти із списку літератури.

Загальні компетентності 1, 2, 3, 5

Здатність працювати з різними джерелами інформації, аналізувати та синтезувати її, виявляти не вирішені раніше задачі (проблеми) або їх частини, формулювати наукові гіпотези.

Здатність критично сприймати й аналізувати чужі думки й ідеї, шукати власні шляхи вирішення проблеми, здійснювати критичний аналіз власних матеріалів.

Здатність вибудовувати соціальну взаємодію за принципами толерантності, безоціночності іншої особистості; вирішувати конфліктні ситуації і надавати підтримку в нових, проблемних і кризових ситуаціях.

Здатність проявляти ініціативу і приймати доцільні й

відповідальні рішення в проблемних ситуаціях; діяти в нестандартних ситуаціях і нести соціальну й етичну відповідальність за прийняті рішення; будувати свою діяльність відповідно до моральних, духовних, етичних і правових норм, працюючи в команді.

Фахові компетентності 1, 3, 5, 6, 7, 8, 9, 11

Здатність здійснювати практичну діяльність (тренінгову, консультаційну, психодіагностичну та іншу) з використанням науково верифікованих методів та технік; здатність організувати та реалізовувати просвітницьку та освітню діяльність.

Розвинути вміння організувати та надавати психологічну допомогу особистості, що перебуває в екстремальних умовах.

Розвинути початковий досвід та професійну позицію щодо своєї практичної діяльності;

Мати цілісне уявлення про сфери застосування психологічного консультування; розуміння походження психологічних проблем; діагностика та оцінка розладів психічного здоров'я та психологічних проблем; розробка стратегії вирішення проблеми клієнта;

Здатність на безпосередню консультативну роботу з поширеними проблемами; на моніторинг та оцінка ефективності консультативної допомоги; на розробку й апробацію окремих аспектів психотехнологій у сфері психічного здоров'я;

Здатність розробляти та впроваджувати інноваційні методи психологічної допомоги клієнтам у складних життєвих ситуаціях.

Програмні результати навчання:

ПРН 4, ПРН 6, ПРН 7, ПРН 8, ПРН 9, ПРН 10, ПРН 11, ПРН 12, ПРН 13, ПРН 16, ПРН 18

Дотримуватись основ сучасних психолого-педагогічних концепцій, теоретико-методологічних основ організації наукової діяльності, вміння використовуючи психолого-педагогічну, літературу, передовий педагогічний досвід, створювати навчальні психолого-педагогічні ситуації.

Розробляти програми психологічних інтервенцій (тренінг, психотерапія, консультування тощо), провадити їх в індивідуальній та груповій роботі, оцінювати якість; створювати ефективні програми попередження відхилень соціально-професійного розвитку особистості, а також професійних ризиків у різних видах діяльності фахівця.

Здатність надавати особистий приклад із дотримання норм і рекомендацій здорового способу життя. Вибирати правильне прийняття рішень у складних і непередбачуваних умовах, що потребує застосування нових підходів та прогнозування.

Основна тематика дисципліни:

Змістовий модуль 1.

**МЕТОДОЛОГО-ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ПСИХОЛОГІЧНОГО
КОНСУЛЬТУВАННЯ**

Тема 1. Методолого-теоретичні аспекти предмету.

Тема 2. Психологічне консультування в культурному контексті психологічної допомоги.

	<p style="text-align: center;">Змістовий модуль 2. ПРАКТИЧНІ АСПЕКТИ КОНСУЛЬТУВАННЯ</p> <p>Тема 3. Консультативний процес. Тема 4. Консультант – особистість і професіонал. Тема 5. Спеціальні області в практиці консультування.</p> <p style="text-align: center;"><i>Методи навчання</i></p> <p>словесні: лекційний метод, розповідь, пояснення, бесіда, дискусія, інструктаж; практичні: метод вправ, практична робота; наочні: ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження.</p>																												
<p>Критерії контролю та оцінювання результатів навчання</p>	<p>Навчальні досягнення магістрантів із дисципліни «Основи психологічного консультування» оцінюються за модульно-рейтинговою системою, в основу якої покладено принцип поопераційної звітності, накопичувальної системи оцінювання рівня знань, умінь та навичок; розширення кількості підсумкових балів до 100.</p> <p style="text-align: center;">Шкала оцінювання: національна та ECTS / ECTS</p> <table border="1" data-bbox="502 779 1444 1619"> <thead> <tr> <th rowspan="2">Сума балів за всі види навчальної діяльності</th> <th rowspan="2">Оцінка ECTS</th> <th colspan="2">Оцінка за національною шкалою</th> </tr> <tr> <th>для екзамену, курсового проекту (роботи), практики</th> <th>для заліку</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>90–100</td> <td>A</td> <td>відмінно</td> <td rowspan="5">зараховано</td> </tr> <tr> <td>82–89</td> <td>B</td> <td rowspan="2">добре</td> </tr> <tr> <td>75–81</td> <td>C</td> </tr> <tr> <td>64–74</td> <td>D</td> <td rowspan="2">задовільно</td> </tr> <tr> <td>60–63</td> <td>E</td> </tr> <tr> <td>35–59</td> <td>FX</td> <td>незадовільно з можливістю повторного складання</td> <td>не зараховано з можливістю повторного складання</td> </tr> <tr> <td>0–34</td> <td>F</td> <td>незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни</td> <td>не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни</td> </tr> </tbody> </table> <p>Відповіді на семінарських заняттях (усна відповідь, відповіді на запитання викладача, презентація, написання конспекту)–20 балів. Самостійна робота –15 балів. Контрольна робота – 25 балів. Залік – 40 балів Загалом – 100 балів.</p> <p>До заліку допускаються студенти, які відвідували лекційні та семінарські заняття, опрацювали рекомендований мінімум навчальних завдань, прозвітували про самостійну роботу, виконали запропоновані реферативні роботи, і накопили 60 балів на протязі одного семестру.</p>	Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку	90–100	A	відмінно	зараховано	82–89	B	добре	75–81	C	64–74	D	задовільно	60–63	E	35–59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання	0–34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни
Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS			Оцінка за національною шкалою																									
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку																										
90–100	A	відмінно	зараховано																										
82–89	B	добре																											
75–81	C																												
64–74	D	задовільно																											
60–63	E																												
35–59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання																										
0–34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни																										

	<p>Важливою передумовою допуску до заліку є відпрацювання пропущених лекційних занять. Контроль проводиться, як правило, шляхом письмового виконання індивідуальних завдань із подальшою перевіркою їх викладачем та оголошення оцінки.</p> <p>У процесі оцінювання навчальних досягнень магістрантів з курсу «Основи психологічного консультування» застосовуються такі методи:</p> <ul style="list-style-type: none"> - методи усного контролю: індивідуальне опитування, фронтальне опитування, співбесіда; - методи письмового контролю: письмове тестування, модульна контрольна робота, реферат, есе; - методи самоконтролю: самооцінка, самоаналіз.
<p>Інші інформації про дисципліни (політика дисципліни, технічне та програмне забезпечення дисципліни тощо)</p>	<p style="text-align: center;"><i>Політика щодо академічної доброчесності</i></p> <p>Усі види письмових робіт перевіряються на наявність плагіату і є такими, що виконані при наявності не менше 80% оригінальності авторського тексту. Списування під час виконання письмових контрольних видів робіт заборонено. Користуватися мобільними пристроями під час проведення різних видів контролю успішності, дозволяється лише з дозволу викладача.</p> <p>Положення про академічну доброчесність в ЗУІ Положення про систему внутрішнього забезпечення якості освіти в ЗУІ</p> <p style="text-align: center;"><i>Технічне та програмне забезпечення</i></p> <p>Викладання навчальної дисципліни «Основи психологічного консультування» відбувається на основі таких складових методичного забезпечення:</p> <ul style="list-style-type: none"> • друковані джерела, що відображають зміст науки (підручники, посібники, монографії, публікації у фахових виданнях); • електронні джерела, що відображають зміст науки, • контрольні тести та практичні завдання. • мультимедійні презентації до навчальних занять • навчальні відеофільми, відеофрагменти, лекцій, практичні звання, культуно-виховні заходи у ЗВО.
<p>Базова література</p>	<p><i>Нормативно-правова база (Закони України, Укази Президента</i></p>

<p>навчальної дисципліни та інші інформаційні ресурси</p>	<p>України, Постанови Кабінету Міністрів України, листи Міністерства освіти і науки України)</p> <p>Основна література:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Бондаренко О. Ф. Психологічна допомога особистості: Навч. посібник для студ. ст. курсів психол. фак. та від-нь ун-тів. – Харків: Фоліо, 2006. –234с. • Васьківська С. В. Основи психологічного консультування: підручник / Дж.Бюдженталь. – К.: Ніка-Центр, 2011. – 424 с. • Цимбалюк І.М. Психологічне консультування та корекція. Модульно-рейтинговий курс: Навчальний посібник. — К: ВД «Професіонал», 2005. — 656 с. • Основи психологічного консультування: лекційний курс / укладачі Б. А. Якимчук, І. П. Якимчук. Умань: ПП Жовтий О. О., 2013. 204 с. • Kissné Viszket Mónika – Mogyorósy Zsuzsanna : A Pszichológiai Tanácsadás Szakmai Alapprotokollja, BP. 2019 <p>Інформаційні ресурси:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Немов Р.С. Психологічне консультування: підручник, 2015 Підручники для студентів онлайн (info{at}stud.com.ua) https://stud.com.ua/25482/psihologiya/psihologichne_konsultuvannya • ALKALMAZOTT PSZICHOLÓGIA. PSZICHOLÓGIAI TANÁCSADÁS (2017) Prof. Oláh Attila Főszerkesztő http://www.eltereader.hu/media/2017/12/APA_2017_4_READER.pdf • Pszichológiai irányzatok hatása a tanácsadási tevékenységre https://moodle.sapidoc.ms.sapientia.ro/pluginfile.php/4129/mod_resource/content/1/2014_02_pszicho-iranyzatok.pdf • SZEMÁN Dénes, KARNER Orsolya: Tanácsadási modellek a felsőoktatási tanácsadásban – a hatalkalmás modell tapasztalatai http://real.mtak.hu/71334/1/APA_2017_4_Szeman_Karner.pdf
--	--